

Alexandra Bianca Cucu

25

TESTE-GRILĂ
rezolvate pentru
admiterea la
Academia de Poliție

LIMBA ROMÂNĂ

TEST

Notă: Fiecare întrebare are o singură variantă de răspuns corectă.

Testul nr. 1

- 1) Câte litere și câte sunete există în cuvintele *ghiocel*, *exacerbare*?
 - a) 7 litere, 5 sunete; 10 litere, 10 sunete;
 - b) 7 litere, 6 sunete; 10 litere, 11 sunete;
 - c) 7 litere, 6 sunete; 10 litere, 10 sunete;
 - d) 6 litere, 5 sunete; 9 litere, 9 sunete.

- 2) În secvența: „ce minunată splendoare – vocea ei deodată/în scoica pe care o duc la ureche, precum/murmurul mării foșnindu-și mătăsurile, acum/este adevărată cum n-a fost niciodată.” (Mircea Ivănescu) există:
 - a) 3 diftongi;
 - b) 5 diftongi;
 - c) 6 diftongi;
 - d) 4 diftongi.

- 3) Indică seria care conține numai cuvinte corect despărțite în silabe:
 - a) coa-for, pri-zo-ni-er, ab-stract;
 - b) se-if, ia-nu-a-ri-e, func-ți-e;
 - c) psi-hi-a-tri-e, i-gi-e-nă, u-cra-i-nean;
 - d) tra-u-mă, ma-u-so-leu, pro-prie-tar.

- 4) Identifică seria care conține exclusiv cuvinte accentuate corect:
 - a) vátman, regizór, dușmán;
 - b) furíe, simból, félie;
 - c) editór, adultér, íncipit;
 - d) epístolă, vevériță, táxi.

- 5) Aparțin aceleiași familii lexicale toate cuvintele din seria:
 - a) lapte, lăptic, lăptărie, lactație;
 - b) frate, frățior, fratern, fraterniza;
 - c) părinte, părintește, părintesc, paricid;
 - d) mână, mâna-Maicii-Domnului, mânuță, mânușă.

- 6) Precizează câte cuvinte compuse din seria următoare sunt scrise corect: *roșu deschis*, *greco-catolic*, *propriu-zis*, *camilpetrescian*, *nord american*, *proces-verbal*, *prim-rang*, *bine cunoscut*, *bine-cuvântat*, *târgujian*.
 - a) trei;
 - b) cinci;

- c) toate;
- d) opt.

- 7) Precizează seria în care doar prima formă din fiecare pereche este corectă:
- a) pulover/plovăr, prerie/preerie, maiou/maieu, bancnotă/bacnotă, orhidee/orhideie;
 - b) plovăr/pulover, preerie/prerie, maieu/maiou, bacnotă/bancnotă, orhidee/orhideie;
 - c) pulover/pulovăr, preerie/prerie, maieu/maiou, bancnotă/bacnotă, orhidee/orhidee;
 - d) plovăr/pulover, prerie/preerie, maiou/maieu, bacnotă/bancnotă, orhidee/orhideie.
- 8) Identifică seria care conține exclusiv cuvinte scrise în conformitate cu normele limbii române literare actuale:
- a) cunoștință, grizonat, genoflexiune, delincvent, repercursiune, infirmierie;
 - b) grizonant, delincvent, repercursiune, infirmerie, cunoștință, genuflexiune;
 - c) grizonant, infirmerie, cunoștință, genuflexiune, delincvent, repercursiune;
 - d) genoflexiune, delincvent, repercursiune, infirmierie, grizonat, cunoștință.
- 9) Care dintre seriile de mai jos nu conține doar cuvinte monosemantice?
- a) colaps, ecuație, cerc, paracetamol, parbriz;
 - b) logaritm, diametru, barabulă, sinus, moleculă;
 - c) vornic, calciu, ipotenuză, natriu, biolog;
 - d) electron, hidrocarbură, ofițer, bisturiu, atom.
- 10) Seria care conține numai perechi de antonime este:
- a) afabil/binevoitor, fortuit/relaxat, interes/dezinteres, autentic/fals;
 - b) succes/eșec, sincer/duplicitar, obiectiv/subiectiv, inefabil/posibil;
 - c) licențios/moral, inextricabil/deslușit, omogen/eterogen, diligent/leneș.
 - d) real/imaginar, facultativ/obligatoriu, limbut/ignorant, pur/impur.
- 11) Indică numărul cuvintelor din fragmentul următor formate prin procedee interne de îmbogățire a vocabularului: „Nu mă prostesc, anunță Luiza, îndreptându-se înapoi spre camera ei. [...] Uneori își relua visele din locul unde le întrerupsese și le ducea molcom până la capăt.” (Corin Braga)
- a) trei;
 - b) șase;
 - c) opt;
 - d) cinci.
- 12) Secvențele subliniate din următoarele enunțuri, „Chiar eu însumi am participat la ședință. Avionul a aterizat pe pământ mai târziu decât era prevăzut.”; „Elevul indolent a primit sancțiuni disciplinare.”; „A rămas stană de piatră când a auzit rezultatele.”; „Jocul e joc, nu trebuie să te superi dacă pierzi.”, sunt, în ordine:

- a) tautologie, pleonasm, confuzie paronimică, tautologie, pleonasm;
- b) pleonasm, pleonasm, confuzie paronimică, pleonasm, tautologie;
- c) pleonasm, pleonasm, confuzie paronimică, pleonasm, pleonasm;
- d) pleonasm, pleonasm, tautologie, pleonasm, confuzie paronimică.

13) Se dau următoarele enunțuri:

- (1) De mâine, mă apuc de învățat.
- (2) De vrei să ajungem la timp, grăbește-te!
- (3) De, o să vină el la mine când va conștientiza că a greșit!
- (4) Domnul de l-ai văzut este profesorul meu.

Cuvântul *de* are valoarea morfologică de:

- a) prepoziție în (1), (2), interjecție în (3), adverb în (4);
- b) conjuncție subordonatoare în (1), prepoziție în (2), interjecție în (3), adverb în (4);
- c) prepoziție în (1), conjuncție subordonatoare în (2), interjecție în (3), pronume relativ în (4);
- d) conjuncție subordonatoare în (1), (2), interjecție în (3), pronume relativ în (4).

14) Precizează seria care conține specificarea corectă a cazurilor adjectivelor din enunțurile următoare: „Prietenul acela al meu m-a ajutat.“; „Contrar zvonurilor auzite, excursia se va organiza.“; „Am discutat despre același subiect.“; „Păsările zboară deasupra coșurilor fumegânde.“

- a) nominativ, dativ, acuzativ, genitiv;
- b) acuzativ, genitiv, nominativ, dativ;
- c) nominativ, genitiv, acuzativ, dativ;
- d) acuzativ, dativ, acuzativ, genitiv.

15) Se dau enunțurile:

- (1) A citit un roman și două povestiri.
- (2) Un vecin a chemat poliția.
- (3) Un jucător aleargă, altul pasează.

Cuvintele subliniate sunt:

- a) numeral cardinal în (1), articol nehotărât în (2), pronume nehotărât în (3);
- b) articol nehotărât în (1), numeral cardinal în (2), pronume nehotărât în (3);
- c) articol nehotărât în (1), numeral cardinal în (2), adjectiv pronominal nehotărât în (3);
- d) numeral cardinal în (1), articol nehotărât în (2), adjectiv pronominal nehotărât în (3).

16) În care dintre următoarele enunțuri cuvântul *i* nu are funcție sintactică?

- a) I-am invitat la spectacol.
- b) Nu i-am dat niciun sfat de data aceasta.
- c) Cartea nu-i pe birou.
- d) Dă-i înainte, se vor rezolva toate!

17) Se dau enunțurile:

- (1) Creionul este trei lei.
- (2) Aș fi avut regrete dacă nu încercam.
- (3) Elevii au fost premiați de către conducerea școlii.
- (4) Cu toții suntem bucuroși că a venit primăvara.

În care dintre enunțuri verbul *a fi* nu are valoare de verb predicativ?

- a) în (1), (2), (3);
- b) în (2), (3), (4);
- c) în (1), (2), (4);
- d) în (1), (3).

18) Se dă enunțul: „Am așezat cartea deasupra“. Ce valoare morfologică are cuvântul subliniat?

- a) prepoziție care constituie o marcă a cazului genitiv;
- b) adjectiv propriu-zis;
- c) adverb de loc;
- d) prepoziție care constituie o marcă a cazului dativ.

19) Precizează felul subordonatelor din fraza următoare (în ordine): „Rămâne să stabilim cine participă la competiție și cine așteaptă înscrierile din toamnă.“

- a) completivă directă, completivă directă, completivă directă;
- b) subiectivă, completivă directă, completivă directă;
- c) completivă directă, subiectivă, subiectivă;
- d) predicativă, completivă directă, completivă directă.

20) Precizează fraza care conține două propoziții subordonate subiective coordonate disjunctiv:

- a) Se zvonește că vom avea o vacanță forțată sau vom studia în regim online.
- b) Tăcerea lui înseamnă că este de acord cu tine sau că este indiferent.
- c) Ne-a spus că va merge la munte, dar va pleca peste trei zile.
- d) Desigur că vom învăța și că vom trece examenul.

21) Marcați interpretarea corectă a structurii frazei următoare: „În caz că intenționezi să îți menții această atitudine care dovedește nepăsare, mă doare să te avertizez că ar trebui să te gândești serios unde o să te muți cum vine toamna.“

- a) 1. cauzală, 2. completivă directă, 3. atributivă, 4. principală, 5. subiectivă, 6. completivă directă, 7. subiectivă, 8. completivă indirectă, 9. modală;
- b) 1. condițională, 2. completivă directă, 3. atributivă, 4. principală, 5. subiectivă, 6. completivă indirectă, 7. subiectivă, 8. completivă indirectă, 9. temporală;
- c) 1. cauzală, 2. completivă directă, 3. atributivă, 4. principală, 5. subiectivă, 6. completivă indirectă, 7. subiectivă, 8. completivă indirectă, 9. temporală;
- d) 1. condițională, 2. completivă directă, 3. atributivă, 4. principală, 5. subiectivă, 6. completivă indirectă, 7. subiectivă, 8. completivă indirectă, 9. modală.

- 22) Indică numărul de propoziții subiective din fraza următoare: „Poate că e adevărat ce am auzit sau poate că e un simplu zvon, depinde în mare măsură de cine a inițiat haosul acesta și cu ce scop a făcut-o.”
- a) o subiectivă;
 - b) trei subiective;
 - c) două subiective;
 - d) patru subiective.
- 23) În fraza reprezentată de versurile: „Și dacă ramuri bat în geam/Și se cutremur plopilor/E ca în minte să te am/Și-ncet să te apropii.” (Mihai Eminescu) există, indiferent de ordine, următoarele tipuri de subordonate:
- a) două subiective și două finale;
 - b) două predicative și două finale;
 - c) două subiective și două condiționale;
 - d) două subiective și două predicative.
- 24) Indică numărul propozițiilor din fraza: „I-au explicat că abordarea sa nu era cine știe ce de inovativă și că pretenția de a primi premiul cel mare este complet nejustificată, atrăgând chiar antipatia juriului.”
- a) șase;
 - b) trei;
 - c) patru;
 - d) cinci.
- 25) Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate în enunțurile următoare, indiferent de ordinea lor: „Spune-mi pe cine ai invitat la spectacol.”; „Mă intrigă comportamentul tău.”; „Am aflat opinia lor.”; „Iată soluția salvatoare!”
- a) patru complemente directe;
 - b) trei complemente directe și un subiect;
 - c) trei subiecte și un complement direct;
 - d) două subiecte și două complemente directe.
- 26) Marchează răspunsul care conține numărul total al complementelor din enunțul: „Am putea citi susținut despre istoria Greciei, pentru a ști să răspundem la întrebările pregătite de către profesor.”
- a) șase;
 - b) cinci;
 - c) trei;
 - d) două.

- 27)** Precizează felul complementelor din enunțurile următoare (în ordine): „S-a supărat pe Maria.“; „A rămas devotat vechilor principii.“; „Iau floarea culeasă de fetiță.“; „Am studiat pentru obținerea permisului.“
- complement direct, complement indirect, complement indirect, complement indirect;
 - complement indirect, complement indirect, complement de agent, complement circumstanțial de scop;
 - complement direct, complement indirect, complement de agent, complement circumstanțial de scop;
 - complement direct, complement indirect, complement indirect, complement circumstanțial de cauză.
- 28)** În enunțul: „Fiind îngrijorat, poate că nu a reușit să fie atent la explicațiile tale.“ există, în ordine:
- trei predicate verbale și un predicat nominal;
 - patru predicate verbale;
 - două predicate verbale și un predicat nominal;
 - două predicate nominale și un predicat verbal.
- 29)** Marchează seria care conține, în ordine, funcțiile sintactice ale cuvântului subliniat în enunțurile: „Care elev este absent?“; „Nu se știe care va ceda primul.“; „Se văd care încărcate coborând povârnișul.“; „Vom afla care concurent a fost eliminat.“
- atribut adjectival, subiect, subiect, atribut adjectival;
 - atribut adjectival, subiect, complement direct, atribut adjectival;
 - subiect, subiect, complement direct, atribut adjectival;
 - atribut adjectival, complement direct, complement direct, atribut adjectival.
- 30)** În enunțurile: „Clădirea a ieșit conform schiței.“; „Dreptatea este a tuturor.“; „Cadourile sunt pentru copii.“; „Nu știu pentru cine este mâncarea.“; „Am descoperit cum este ea.“, numele predicative sunt exprimate, în ordine, prin:
- substantiv în cazul genitiv, pronume în cazul genitiv, substantiv în cazul acuzativ, pronume în cazul acuzativ, adverb;
 - substantiv în cazul dativ, pronume în cazul genitiv, substantiv în cazul acuzativ, pronume în cazul acuzativ, adverb;
 - substantiv în cazul genitiv, pronume în cazul genitiv, substantiv în cazul acuzativ, adjectiv pronominal în cazul nominativ, adverb;
 - substantiv în cazul dativ, pronume în cazul genitiv, substantiv în cazul acuzativ, pronume în cazul acuzativ, adjectiv.

REZOLVARE

Testul nr. 1

1) Răspuns corect: b).

Pentru identificarea numărului de sunete al cuvintelor, se recurge la despărțirea acestora în silabe:

- ghi-o-cel;
- e-xa-cer-ba-re.

În interiorul celor două unități lexicale, se observă prezența grupurilor de litere *ghi*, *ce* și a literei *x*, elemente care fac obiectul următoarelor reguli privind corespondența literă-sunet:

- grupul *ghi* notează două sunete când formează singur silaba;
- grupul *ce* notează două sunete când, în silaba din care face parte, este urmat de o consoană;
- litera *x* transcrie două sunete, respectiv [ks].

Transcrierea fonetică a cuvintelor furnizează numărul corect de sunete: [g' i o č e l]; [e k s a č e r b a r e].

2) Răspuns corect: d).

În interpretare greșită, *vocea*, *deodată*, *niciodată*, *ei* sunt clasificate în categoria cuvintelor care conțin diftong. Confuzia pornește de la focalizarea analizei pe grafia termenilor, eludându-se însăși definiția diftongului (grup de **sunete** alcătuit dintr-o **vocală și o semivocală, pronunțate în aceeași silabă**).

Indicii pentru rezolvare:

- După consoanele *ğ*, *č*, *g'*, *k'* nu există diftongi care să înceapă cu semivocalele *e*, *i*, pentru că *e*, *i* nu sunt semivocale, ci litere ajutătoare pentru scrierea consoanelor respective, fără valoare fonetică. Prin urmare, în cuvintele *ni-cio-da-tă* și *vo-cea* nu există diftongi.
- Despărțirea corectă în silabe a cuvântului *deodată* permite decelarea unei vocale în hiat, nu a unui diftong: *de-o-da-tă*.
- Pronumele personale *eu* și *ei* și formele de prezent (*e*, *ești*, *este*) și imperfect (*eram*, *erai*, *era*, *eram*, *erați*, *erau*) ale verbului *a fi* se pronunță cu un *i* semivocalic: [îeũ] și [îeĩ], prin urmare, conțin tri-ftong, nu diftong.

Cuvintele care conțin diftong sunt: *splen-doa-re*; *scoi-ca*; *mă-rii*; [îes-te].

3) Răspuns corect: a).

Conform DOOM3, sunt despărțite corect în silabe:

- toate cuvintele din seria a);
- *ia-nu-a-ri-e*, *func-ți-e* din seria b);
- *psi-hi-a-tri-e*, *i-gi-e-nă* din seria c);
- niciun cuvânt din seria d).

Formele consemnate pentru *seif*, *ucrainean*, *traumă*, *mausoleu*, *proprietar* sunt: *seif* (cuvânt mono-silabic), *mau-so-leu*, *pro-pri-e-tar*.

4) Răspuns corect: c).

DOOM3 înregistrează drept variante corecte de accentuare următoarele: *vatmán, regízor, duşmán, fúrie, símból, felíe, editór, adultér, íncipit, epístolă, véveriță, taxí*.

5) Răspuns corect: d).

Familia lexicală este formată din cuvântul de bază, cuvintele derivate, cuvintele realizate prin compunere și prin schimbarea valorii gramaticale.

Termenii *lactație, fratern, fraterniza, paricid* nu se subordonează familiei lexicale, fiind împrumuturi din latină sau din franceză, nu cuvinte formate pe teritoriul limbii române prin procedee interne de îmbogățire a vocabularului.

6) Răspuns corect: b).

Conform DOOM3, grafia corectă a cuvintelor compuse menționate este: *roșu-deschis, greco-catolic, propriu-zis, camilpetrescian, nord-american, proces-verbal, prim rang, bine-cunoscut, binecuvântat, târgujian*. Vezi normele de scriere a cuvintelor compuse din DOOM3.

7) Răspuns corect: a).

DOOM3 consemnează drept corecte formele:

- **PULÓVER**, *pulovere*, s. n.
- **PRERÍE**, *prerii*, s. f.
- **MAIÓU**, *maiouri*, s. n.
- **BANCNÓTĂ**, *bancnote*, s. f.
- **ORHIDÉE**, *orhidee*, s. f.

8) Răspuns corect: c).

Potrivit DOOM3, formele corecte ale cuvintelor sunt:

- **CUNOȘTÍNȚĂ**, *cunoștințe*, s. f.
- **DELINCVÉNT**, -Ă, *delincvenți, -te*, s. m. și f.
- **GENUFLEXIÚNE**, *genuflexiuni*, s. f.
- **GRIZONÁNT**, -Ă, *grizonanți, -te*, adj.
- **INFIRMERÍE**, *infirmerii*, s. f.
- **REPERCUSIÚNE**, *repercusiuni*, s. f.

9) Răspuns corect: a).

Cuvintele monosemantice au **un singur sens** și sunt exemplificate, de regulă, prin termeni științifici și tehnici.

Notă: Majoritatea regionalismelor și arhaismelor se subordonează categoriei cuvintelor monosemantice.

Așadar seria care conține atât cuvinte monosemantice, cât și cuvinte polisemantice este cea de la punctul a).

Consultând definiția din *Dicționarul explicativ al limbii române*, se observă că termenilor *colaps*, *ecuație*, *cerc* le sunt asociate perifraze definiționale diferite, în funcție de sensul actualizat în diverse contexte:

CÓLAPS¹ s. n. (med.) 1. scădere bruscă a activității (tonusului, tensiunii etc.) unui organ, însoțită de pierderea cunoștinței.

CÓLAPS² s. n. 1. prăbușire a unei construcții; (p. ext.) prăbușire (economică etc.); ruină, faliment. ◇ (tehn.) deformare, spargere a pereților.

Cuvântul *ecuație* dezvoltă, pe lângă sensul denotativ, o valență figurată: **ECUÁȚIE**, *ecuații*, s. f. Relație matematică între mai multe mărimi cunoscute și necunoscute, valabilă numai pentru anumite valori ale mărimilor necunoscute. ◇ *Ecuație chimică* = reprezentare simbolică a reacțiilor chimice cu ajutorul formulelor și simbolurilor chimice. ♦ Fig. Problemă dificilă, greu de rezolvat (De exemplu: *ecuația iubirii*).

CERC, *cercuri*, s. n. I. 1. Figură geometrică plană formată din mulțimea tuturor punctelor egal depărtate de un punct fix; circumferință; suprafață limitată de această figură. 2. Figură, desen, linie sau mișcare în formă de cerc. 3. Linie în formă de arc. 4. Fig. Sferă, întindere, cuprins, limită (de cunoștințe, de atribuții, de ocupații etc.) 4. Obiect de lemn de formă circulară, pe care îl rulează copiii lovindu-l cu un bețișor. 5. (Înv.) Diademă. (Fig) Grup de oameni legați între ei prin interese comune ori prin legături de rudenie sau de prietenie. ♦ Lume; societate.

10) Răspuns corect: c).

În relație de antonimie se află toate cuvintele inventariate la punctul c).

DEX semnalează un raport de sinonimie între cuvintele *afabil* și *binevoitor*. Echivalente semantice pentru *fortuit* sunt cuvintele *neprevăzut*, *întâmplător*, corespondență care determină imposibilitatea stabilirii unei relații de antonimie cu *relaxat*.

Cuvântul *inefabil* stabilește un raport de sinonimie cu lexemul *inexprimabil*, prin urmare, nu are nicio legătură semantică asociabilă termenului *posibil*.

DEX enumeră printre sensurile cuvântului *limbut* termenii *guraliv*, *vorbăreț*, care nu au trăsături de sens comune cu *ignorant*.

11) Răspuns corect: c).

Sugestii pentru rezolvarea exercițiului:

- verbul *a se prosti* este format prin derivare cu sufix de la adjectivul *prost*;
- verbul *a îndrepta* este obținut prin derivare de la cuvântul de bază *drept*;
- adverbul *înapoi* este format prin compunere prin alăturare (parataxă): *în* + *apoi*;
- adverbul *uneori* este format prin compunere prin alăturare (parataxă): *une* + *ori*;
- verbul *a relua* se obține prin prefixare de la cuvântul de bază *a lua*;
- *din* este o prepoziție compusă din *de* + *în*;
- verbul *a întrerupe* se obține prin derivare cu prefixul *întreru-* de la cuvântul de bază *a rupe*;
- *molcom* este un adverb obținut din adjectiv prin converiune.

12) Răspuns corect: b).

Sugestii de rezolvare:

- *chiar eu însumi* – pleonasm lexico-gramatical

Construcțiile cu adverbul de întărire *chiar* se folosesc pentru accentuarea unei idei, prin urmare, utilizarea în același context a adjectivului pronominal de întărire este redundantă.

- *indolent* – confuzie paronimică

Adjectivul *indolent* (leneș) este folosit în context cu sensul paronimului său – *insolent*, care are următoarea definiție:

INSOLÉNT, -Ă, *insolenți*, -te, adj. (Adesea adverbial) Obraznic, impertinent; nerușinat; necuviincios.

- *stană de piatră* – pleonasm

Definiția cuvântului *stană* conține deja referirea la piatră, conform DEX:

STÂNĂ, *stane*, s. f. Bloc, bolovan mare de piatră; p. ext. stâncă.

- *jocul e joc* – tautologie

Tautologia este înrudită cu pleonasmul și constă în reluarea aceluiași cuvânt, cu același înțeles, dar cu funcție sintactică diferită. Exemple: *Dealul-i deal și valea-i vale/mândra-i mândră până moare!* (Cântec popular), *Fratele-i frate, dar branza-i pe bani*.

Tautologia se întâlnește nu numai ca fenomenul de repetare a unui cuvânt drept aceeași parte de vorbire, ci și a unui radical cu morfeme care formează cuvinte părți de vorbire diferite.

Exemple de astfel de structuri sunt: *a mânca mâncare*, *a visa un vis*, *a-și trăi traiul* etc.

13) Răspuns corect: c).

În enunțul (1), cuvântul *de* are valoare de prepoziție simplă.

Enunțul (2): În calitate de conjuncție subordonatoare, *de* este sinonim cu *dacă*. Poate fi sinonim și cu:

- **deși**: **De** nu m-ai invitat, eu tot voi fi prezent.
- **încât**: Țipa **de** se auzea în tot cartierul.
- **Ca să**: A venit **de** a restituit cartea.

În enunțul (3), cuvântul *de* este izolat prin virgulă de restul comunicării și are rolul de a exprima o stare de spirit, fiind o interjecție.

Enunțul (4): *De* este forma populară a pronumelui relativ *care*. În context, poate fi substituit cu *pe care*, rezultând enunțul: *Domnul pe care l-ai văzut este profesorul meu*.

14) Răspuns corect: a).

Adjectivul are același gen cu substantivul pe care îl determină.

- *acela* – adjectiv pronominal demonstrativ; *al meu* – adjectiv pronominal posesiv. Substantivul determinat este *prietenul*, care stă în cazul nominativ. Prin urmare cazul adjectivelor din primul enunț este **nominativ**.
- *auzite* – adjectiv provenit din verb la participiu, determină substantivul *zvonurilor*, precedat de prepoziția *contrar*, marcă a cazului **dativ**.

- *același* – adjectiv pronominal demonstrativ, se acordă în caz **acuzativ** cu substantivul subiect, precedat de prepoziția *despre*.
- *fumegânde* – adjectiv provenit din verb la gerunziu, determină substantivul *coșurilor*, precedat de prepoziția specifică genitivului *deasupra*. Prin urmare, cazul adjectivului este **genitiv**.

15) Răspuns corect: d).

Cuvântul *un* are, în funcție de context, valori morfologice distincte: articol nehotărât, numeral cardinal și adjectiv pronominal nehotărât.

Când însoțește un substantiv și indică un anumit grad de individualizare a acestuia, este **articol nehotărât**, ca în enunțul (2).

Dacă se află în corelație cu un alt numeral prezent în același context, cuvântul *un* este **numeral cardinal cu valoare adjectivală**.

Dacă în același enunț apare în relație cu pronumele nehotărât *altul*, cu adjectivul pronominal nehotărât *alt* sau cu pronumele demonstrativ *celălalt* (Un elev citește, celălalt scrie.), cuvântul *un* aparține clasei gramaticale a **adjectivului pronominal nehotărât**.

16) Răspuns corect: d).

Interpretarea enunțurilor:

- *I-am invitat la spectacol.*

i – pronume personal, formă neaccentuată, funcție sintactică de complement direct.

- *Nu i-am dat niciun sfat de data aceasta.*

i – pronume personal, formă neaccentuată, funcție sintactică de complement indirect.

- *Cartea nu-i pe birou.*

i – verb predicativ (echivalentul formei *este*), funcție sintactică de predicat verbal.

- *Dă-i înainte, se vor rezolva toate!*

i – pronume personal cu valoare neutră, fără funcție sintactică.

Notă: Pronumele personal feminin în acuzativ *o* și forma pronominală de dativ *i* pot avea valoare neutră, când nu se referă la un anumit obiect. În această situație nu au funcție sintactică.

Exemple:

Ai s-**o** încurci dacă nu renunți la fărâdelegi.

Zi-**i** un cântec.

Dă-**i** cu bere, dă-**i** cu vin.

17) Răspuns corect: b).

Contextele în care verbul *a fi* este **nepredicativ** sunt cele în care apare cu valoare **auxiliară** sau **copulativă**.

Verbul a fi este **predicativ** atunci când are înțelesul de *a exista, a se afla, a se găsi, a costa*.

Dacă înlocuim în context verbul *a fi* cu una dintre formele *a exista, a se afla, a se găsi, a costa* și sensul enunțului este denaturat, verbul *a fi* este **copulativ**.

Când ajută la formarea modurilor, a timpurilor verbale sau a diatezei pasive, verbul *a fi* este **auxiliar**.

- enunțul (1): în urma substituirii verbului *este* cu forma *costă*, comunicarea își menține sensul; prin urmare, verbul este predicativ;
- enunțul (2): *fi* intră în alcătuirea timpului perfect al modului condițional-optativ, deci este verb auxiliar;
- enunțul (3): *au fost* este element de formare a diatezei pasive, deci îndeplinește rolul unui verb auxiliar;
- enunțul (4): verbul *a fi* este copulativ, întrucât nu se poate face înlocuirea cu seria de forme verbale menționate fără alterarea sensului enunțului.

18) Răspuns corect: c).

Cuvântul *deasupra* poate avea două valori morfologice:

Adverb de loc, atunci când indică un referent spațial și are sensul *în partea de sus, în partea superioară, peste (ceva)*.

Prepoziție specifică genitivului, în contextele în care însoțește un substantiv în cazul genitiv: Am văzut razele strălucind **deasupra** apei.

19) Răspuns corect: b).

- *Rămâne* ^{1/} / *să stabilem* ^{2/} / *cine participă la competiție* ^{3/} / *și cine așteaptă înscrierile din toamnă*. ^{4/}

P1 – propoziție principală – *Rămâne*.

P2 – propoziție subordonată subiectivă, având ca termen regent verbul personal devenit impersonal *rămâne* din P1 și introdusă prin conjuncția subordonatoare simplă *să* – *să stabilem*.

P3 – propoziție subordonată completivă directă, având ca termen regent verbul tranzitiv *să stabilem* din P2 și introdusă prin pronumele relativ *cine* – *cine participă la competiție*.

P4 – propoziție subordonată completivă directă, având ca termen regent verbul tranzitiv *să stabilem* din P2, introdusă prin pronumele relativ *cine* și coordonată copulativ cu P3 prin conjuncția coordonatoare *și* – *și cine așteaptă înscrierile din toamnă*.

În interpretare greșită, propoziția subordonată termenului regent *rămâne* (considerat în mod eronat verb copulativ) ar fi catalogată drept predicativă.

În contextul indicat, verbul *rămâne* are valoare impersonală și cere o subiectivă.

20) Răspuns corect: a).

Raportul de coordonare disjunctivă se stabilește cu ajutorul conjuncțiilor coordonatoare disjunctive: *sau, ori, fie, ba*.

- *Se zvonește* ^{1/} / *că vom avea o vacanță forțată* ^{2/} / *sau vom studia în regim online*. ^{3/}

P1 – propoziție principală – *Se zvonește*.

P2 – propoziție subordonată subiectivă – *că vom avea o vacanță forțată*.

P3 – propoziție subordonată subiectivă, coordonată disjunctiv cu P2 prin conjuncția coordonatoare *sau* – *sau vom studia în regim online*.

● *Tăcerea lui înseamnă* ^{1/} *că este de acord cu tine* ^{2/} *sau că este indiferent*. ^{3/}

P1 – propoziție principală

P2, P3 se află în raport de coordonare disjunctivă, dar sunt propoziții subordonate predicative, având ca termen regent verbul copulativ *înseamnă*.

● *Ne-a spus* ^{1/} *că va merge la munte*, ^{2/} *dar va pleca peste trei zile*. ^{3/}

P1 – propoziție principală

P2, P3 sunt propoziții subordonate complementive directe, având ca termen regent verbul tranzitiv *a spus* și se află în raport de coordonare adversativă prin conjuncția coordonatoare adversativă *dar*.

● *Desigur* ^{1/} *că vom învăța* ^{2/} *și că vom trece examenul*. ^{3/}

P1 – propoziție principală

P2, P3 sunt propoziții subordonate subiective, având ca termen regent adverbul cu valoare predicativă *desigur*, dar se află în raport de coordonare copulativă prin conjuncția coordonatoare copulativă *și*.

21) Răspuns corect: b).

● *În caz că intenționezi* ^{1/} *să îți menții această atitudine* ^{2/} *care dovedește nepăsare* ^{3/}, *mă doare* ^{4/} *să te avertizez* ^{5/} *că ar trebui* ^{6/} *să te gândești serios* ^{7/} *unde o să te muți* ^{8/} *cum vine toamna*. ^{9/}

P1 – propoziție subordonată complementivă circumstanțială condițională, având ca termen regent verbul predicativ *doare* din P4 și introdusă prin locuțiunea conjuncțională *în caz că*.

P2 – propoziție subordonată complementivă directă, având ca termen regent verbul tranzitiv *intenționezi* din P1 și introdusă prin conjuncția subordonatoare *să*.

P3 – propoziție subordonată atributivă, având ca termen regent substantivul *atitudine* din P2 și introdusă prin pronumele relativ *care*.

P4 – propoziție principală

P5 – propoziție subordonată subiectivă, având ca termen regent verbul predicativ *doare* din P4 și introdusă prin conjuncția subordonatoare simplă *să*.

P6 – propoziție subordonată complementivă indirectă, având ca termen regent verbul predicativ *să avertizez* din P5 și introdusă prin conjuncția subordonatoare simplă *că*.

P7 – propoziție subordonată subiectivă, având ca termen regent verbul impersonal *ar trebui* din P6 și introdusă prin conjuncția subordonatoare simplă *să*.

P8 – propoziție subordonată complementivă indirectă, având ca termen regent verbul predicativ *să gândești* din P7 și introdusă prin adverbul relativ *unde*.

P9 – propoziție subordonată complementivă circumstanțială temporală, având ca termen regent verbul *o să te muți* din P8 și introdusă prin adverbul relativ *cum*.

Notă: În interpretare greșită, P6 ar fi catalogată drept complementivă directă, având ca termen regent verbul tranzitiv *a avertiza*. Versiunea corectă constă în identificarea valorii intransitive a verbului men-

ționat, care apare însoțit de o prepoziție specifică: a avertiza *asupra a ceva*, *cu privire la ceva*. P5 este subiectivă, și nu completivă directă, deoarece în P4 nu există subiect.

22) Răspuns corect: d).

- *Poate* ^{1/} *că e adevărat* ^{2/} *ce am auzit* ^{3/} *sau poate* ^{4/} *că e un simplu zvon* ^{5/}, *cert este* ^{6/} *că suntem îngrijorați de haosul acesta* ^{7/}.

P1 – propoziție principală

P2 – propoziție subordonată subiectivă, având ca termen regent adverbul predicativ *poate* din P1 și introdusă prin conjuncția subordonatoare simplă *că*.

P3 – propoziție subordonată subiectivă, având ca termen regent expresia verbală impersonală *e adevărat* din P2 și introdusă prin pronumele relativ *ce*.

P4 – propoziție principală

P5 – propoziție subordonată subiectivă, având ca termen regent adverbul predicativ *poate* din P1 și introdusă prin conjuncția subordonatoare simplă *că*.

P6 – propoziție principală

P7 – propoziție subordonată subiectivă, având ca termen regent expresia verbală impersonală *cert este* din P6 și introdusă prin pronumele conjuncția subordonatoare simplă *că*.

23) Răspuns corect: a).

Și ^{1/} *dacă ramuri bat în geam* ^{2/}

Și se cutremur plopilor ^{3/}

E ^{1/} *ca în minte să te am* ^{4/}

Și-ncet să te apropie ^{5/}

P1 – *Și e* – propoziție principală

P2, P3 – propoziții subordonate subiective, având ca termen regent verbul impersonal *e* din P1.

Notă: Când verbul *a fi* are sensul *a se întâmpla*, devine verb predicativ impersonal și cere subiectivă.

P4, P5 – propoziții subordonate completive circumstanțiale finale (de scop), introduse prin conjuncția subordonatoare compusă *ca să*.

Pentru clarificarea analizei propuse și pentru vizualizarea facilă a funcției sintactice a fiecărei propoziții, o sugestie utilă ar fi recursul la contragerea frazei: **Și baterea și cutremurarea e cu scopul amintirii și al apropierii încete.**

24) Răspuns corect: b).

I-au explicat că abordarea sa nu era cine știe ce de inovativă și că pretenția de a primi premiul cel mare este complet nejustificată, atrăgând chiar antipatia juriului.

Numărul propozițiilor dintr-o frază este identic cu numărul predicatelor identificate.

Sunt predicate doar verbele care se află la moduri predicative: indicativ, conjunctiv, condițional-oprativ și imperativ. Prin urmare, *a primi* și *atrăgând* nu sunt predicate, ci forme verbale la infinitiv, respectiv gerunziu.

O potențială confuzie constă în interpretarea structurii *nu era cine știe ce* ca fiind alcătuită din două predicate. Construcția este un predicatul nominal unic, întrucât *cine știe ce are* valoarea morfologică de locuțiune adverbială și se analizează ca un adverb cu funcție de nume predicativ.

25) Răspuns corect: b).

Sugestii pentru rezolvarea exercițiului:

Pentru identificarea funcției sintactice a pronumelor relative, se împarte fraza în propoziții și se înlocuiește pronumele cu un substantiv. Analiza pronumelui relativ se face strict în cadrul propoziției pe care o introduce, nu prin raportare la ansamblul frazei. Cazul și funcția sintactică a substitutului sunt valabile și pentru elementul înlocuit.

● *Spune-mi* ^{1/} / pe cine ai invitat la spectacol. ^{2/} → Pe băiat l-ai invitat la spectacol

Punem întrebarea *pe cine?* și identificăm funcția sintactică de complement direct.

Substantivul *comportamentul* îndeplinește funcția sintactică de subiect, întrucât construcția *mă intrigă* nu conține un subiect, ci un complement direct (*pe mine mă intrigă*).

● *opinia* – complement direct, răspunde la întrebarea *ce?* pusă pe lângă verbul regent *am aflat*.

● *soluția* – complement direct, răspunde la întrebarea *ce?* pusă pe lângă interjecția predicativă *iată*.

26) Răspuns corect: a).

Clasa complementelor cuprinde: complementele (direct, indirect, de agent) și complementele circumstanțiale (de loc, de timp, de mod, de cauză, de scop, concesiv).

Iată complementele subliniate: Am putea citi susținut despre istoria Greciei, pentru a ști să răspundem la întrebările pregătite de către profesor.

● *citi* – complement direct exprimat prin verb la modul infinitiv, răspunde la întrebarea *ce?* pusă pe lângă verbul regent *am putea*.

● *susținut* – complement circumstanțial de mod exprimat prin adverb de mod (răspunde la întrebarea *cum?*).

● *despre istoria* – complement indirect în cazul acuzativ, răspunde la întrebarea *despre ce?* pusă pe lângă verbul tranzitiv *citi*.

● *pentru a ști* – complement circumstanțial de scop (sensul în context este *citim cu scopul de a ști*) exprimat prin verb la modul infinitiv.

● *la întrebările* – complement indirect în cazul acuzativ, răspunde la întrebarea *la ce?* pusă pe lângă verbul tranzitiv *să răspundem*.

● *de către profesor* – complement de agent, element constitutiv al diatezei pasive.

27) Răspuns corect: b).

S-a supărat pe Maria. *A rămas devotat vechilor* principii. *Iau floarea culeasă* de fetiță. *Am studiat* pentru obținerea permisului.

● *pe Maria* – complement indirect în acuzativ.

Notă: Verbele *a se baza* (*pe*), *a paria* (*pe*), *a se supăra* (*pe*), *a se bizui* (*pe*), *a conta* (*pe*) nu cer complement direct, ci complement indirect.

- *principii* – complement indirect în cazul dativ, răspunde la întrebarea *cui?* pusă pe lângă adjectivul regent *fidel*.
- *de fetiță* – complement de agent.
- *pentru obținerea* – complement circumstanțial de scop (final) (sensul comunicării indică o finalitate: *Am studiat cu scopul de a obține permisul.*).

28) Răspuns corect: c).

Sublinierea predicatelor este redată în secvența: *Fiind îngrijorat, poate că nu a reușit să fie atent la explicațiile tale.*

Forma verbală *fiind* nu cunoaște în context realizare de predicat, întrucât se află la modul gerunziu.

- *poate* – predicat verbal exprimat prin adverb predicativ.
- *nu a reușit* – predicat verbal exprimat prin verb predicativ.
- *să fie atent* – predicat nominal alcătuit din verbul cu valoare copulativă *să fie* și numele predicativ *atent*.

29) Răspuns corect: a).

Pentru a facilita identificarea funcției sintactice, se stabilește valoarea morfologică a fiecărui cuvânt.

- *Care elev este absent?* – *care* – adjectiv pronominal interogativ cu funcție sintactică de atribut adjectival.
- *Nu se știe ^{1/} care va ceda primul. ^{2/}* – Înlocuind pronumele relativ *care* cu un substantiv (*Băiatul va ceda primul*), se stabilește funcția sintactică de subiect.

În enunțul: *Se văd care încărcate coborând povârnișul.*, cuvântul *care* este substantiv cu funcția sintactică de subiect, deoarece predicatul *se văd* este exprimat printr-un verb reflexiv impersonal.

- *Vom afla ^{1/} care concurent a fost eliminat. ^{2/}* – *care* – adjectiv pronominal relativ cu funcție sintactică de atribut adjectival.

Notă: Adjectivele pronominale, indiferent de tipologia acestora, pot îndeplini doar funcția sintactică de **atribut adjectival**.

30) Răspuns corect: b).

Realizările numelui predicativ sunt multiple:

- nume predicativ exprimat prin substantiv comun sau propriu în cazurile nominativ, dativ, genitiv sau acuzativ;
- nume predicativ exprimat prin adjectiv propriu-zis, locuțiuni adjectivale, adjectiv provenit din gerunziu sau participiu;
- nume predicativ realizat prin pronume de orice fel;
- nume predicativ realizat prin numeral;
- nume predicativ realizat prin verb la un mod nepersonal (infinitiv, supin, participiu, gerunziu acordat);
- nume predicativ exprimat prin adverb sau locuțiune adverbială;
- nume predicativ exprimat prin interjecție.

Analiza numelor predicative din enunțurile date este următoarea:

Clădirea a ieșit conform schiței. Dreptatea este a tuturor. Cadourile sunt pentru copii. Nu știu pentru cine este mâncarea. Am descoperit cum este ea.

● *conform schiței* – substantiv în cazul dativ, se subordonează verbului copulativ *a ieșit*.

Notă: *Conform* este o prepoziție cu regim datival, deci însoțește întotdeauna un substantiv în cazul dativ.

Verbul *a ieși* este predicativ când are sensul *a ieși dintr-un spațiu* (El a ieșit în grădină.) și este copulativ când nu are sensul de bază (După terminarea facultății, a ieșit inginer.).

● *a tuturor* – pronume nehotărât în cazul genitiv, are ca termen regent verbul copulativ *este*.

● *pentru copii* – substantiv în cazul acuzativ (prepoziția *pentru* este o marcă a cazului acuzativ), are ca termen regent verbul copulativ *sunt*.

● *Nu știu* ^{1/} *pentru cine este mâncarea.* ^{2/}

Pentru analiza pronumelui relativ *cine*, se ia în considerare doar propoziția 2: *Pentru cine este mâncarea*.

Următoarea substituție facilitează înțelegerea opțiunii pentru funcția sintactică de nume predicativ: mâncarea este pentru copil. Substantivul *copil*, precedat de prepoziția *pentru*, are ca termen regent verbul copulativ *este*, deci îndeplinește funcția sintactică de nume predicativ.

● *Am descoperit* ^{1/} *cum este ea.* ^{2/}

Cum este un adverb relativ care poate fi înlocuit cu un alt adverb de mod în vederea identificării funcției sintactice:

Cum este ea → ea este **așa** – adverbul *așa* are ca termen regent verbul copulativ *este*.